

Förköpsinformation

FolksamPlan

Privat pensionsförsäkring
för näringsidkare

Folksam ömsesidig livförsäkring
Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ)

Senast uppdaterad 2025-03-01

Folksam

Innehåll

Vad gäller för försäkringsavtalet?	3
Vad gäller för premier?.....	6
Vad gäller för försäkring i FolksamPlan?.....	6
Vad gäller för försäkringsskydd?.....	10
Vad gäller för förmånstagarförordnandet?	12
Vad gäller för flytträtt?	12
Vad gäller för återköp?	13
Vad gäller vid utbetalning?.....	14
Vad utbetalas?	14
Vilka avgifter finns?	14
Vilka skatteregler gäller?.....	15
Vårt hållbarhetsarbete	16
Behandling av personuppgifter	18
Om vi inte skulle komma överens.....	19
Om intressekonflikter	20
Begreppsförklaringar	21

Innan ni tecknar en försäkring är det viktigt att ta del av den förköpsinformation som försäkringsgivaren är skyldig att lämna enligt lag.

Denna förköpsinformation gäller för privat pensionsförsäkring för näringsidkare i FolksamPlan. Försäkringen beskrivs endast översiktligt.

De fullständiga försäkringsvillkoren finns på folksam.se/villkorliv.

Vad gäller för försäkringsavtalet?

Allmänt om försäkringen

Denna förköpsinformation ger en översiktlig beskrivning av FolksamPlan.

Enskild näringsidkare/delägare i handelsbolag/delägare i kommanditbolag kan teckna privat pensionsförsäkring i FolksamPlan för sig själv som då är försäkrad och försäkringstagare. Försäkringstagaren har rätt att förfoga över försäkringen och i tillämpliga delar ändra den på det sätt som i övrigt anges för försäkrad i försäkringsvillkoren. Det är försäkringstagaren som betalar premien. Försäkringen avseende ålderspension kan inom vissa ramar, anpassas efter försäkringstagarens önskemål och behov. Det går att välja om utbetalningen ska vara tidsbestämd eller livsvarig. Ålderspensionen är förenad med ett återbetalningsskydd, om inte försäkringstagaren vid tecknandet valt att teckna ålderspension utan återbetalningsskydd eller senare tagit bort återbetalningsskyddet.

Återbetalningsskydd innebär att efter den försäkrades dödsfall sker utbetalningar till insatta förmånstagare.

Det går även att välja om premiefrielse, efterlevandepension och sjukförsäkring ska ingå och till vilka nivåer. Fakta och beräkningar i informationen är aktuella vid publiceringsdatum och kan komma att ändras.

Försäkringsgivare

Försäkringsgivare avseende ålders- och efterlevandepension med traditionell förvaltning samt sjuk- och premiefrielseförsäkring är försäkringsföretaget Folksam ömsesidig livförsäkring, organisationsnummer 502006-1585, nedan kallat Folksam Livförsäkring. Att Folksam Livförsäkring är ett ömsesidigt bolag innebär att det ägs av försäkringstagarna. Överskott som uppstår i verksamheten avsätts i en konsolideringsfond och kan därifrån fördelas på försäkringarna. Konsolideringsfonden kan även användas för att täcka förluster.

Försäkringsgivare avseende ålders- och efterlevandepension med fondförvaltning är försäkringsföretaget Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ), organisationsnummer 516401-8607, nedan kallat Folksam Fondförsäkring. Överskott som kan uppstå i försäkringsverksamheten får delas ut till bolagets aktieägare. Försäkringstagare och andra ersättningsberättigade har inte rätt till del av sådant överskott.

Med Folksam menas i denna förköpsinformation båda företagen, om inte annat anges eller framgår av sammanhanget. Folksam adress är Bohusgatan 14, 106 60 Stockholm. Båda företagens styrelser har säte i Stockholm och samtliga ovan angivna företag är registrerade i Sverige.

Avtalsparter

Avtal om FolksamPlan ingås mellan försäkringsgivarna och försäkringstagaren. Den som ingått avtalet om pensionsplanen är försäkringstagare och ägare till försäkringen.

Försäkringsavtalet

Avtalet gäller under avtalad försäkringstid. Försäkringstagaren får när som helst säga upp försäkringsavtalet omedelbart eller för viss framtida tidpunkt.

Oriktiga uppgifter

Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren skriftligen eller på annat sätt enligt avtal lämnat till Folksam. Om lämnade uppgifter är oriktiga eller ofullständiga, gäller vad som för sådant fall stadgas i försäkringsavtalslagen och i försäkringsvillkoren.

Om oriktiga uppgifter enligt försäkringsavtalslagen lämnats och riktiga uppgifter hade lett till förbehåll avseende försäkringens giltighet gäller försäkringen med sådant förbehåll. Om riktiga uppgifter hade lett till förhöjd premie nedsätts försäkringsbeloppet i motsvarande mån. Om riktig uppgift hade lett till att försäkringen inte beviljats, kan avtalet vara ogiltigt och/eller Folksam vara fritt från ansvar för inträffat försäkringsfall. Inbetalda riskpremier för förfluten tid återbetalas inte.

Om försäkringsavtalet är ogiltigt eller Folksam är fritt från ansvar enligt försäkringsavtalslagen, är Folksam betalningsskyldighet inskränkt till ett belopp motsvarande högst återköpsvärdet för försäkringen.

Försäkrad

Försäkrad är den person på vars liv, ålder eller hälsa försäkringen gäller. För privat pensionsförsäkring i FolksamPlan är enskild näringsidkare/delägare i handelsbolag/delägare i kommanditbolag försäkrad.

Förmånsgrupp

Varje försäkrad tillhör en så kallad förmånsgrupp som Folksam registrerar i samband med att avtal om FolksamPlan ingås. Försäkrade med samma typ av försäkringar kan tillhöra en och samma förmånsgrupp.

Önskemål om vilka försäkringar och storleken på de förmåner som kan gälla för förmånsgruppen anges av försäkringstagaren och godkänns av Folksam. Anslutningsregler för pensionsplanen, vilka regler som gäller för att den försäkrade ska kunna tillhöra viss förmånsgrupp samt risk- och hälsoprövningsregler följer av Folksams vid var tidpunkt gällande regelverk för FolksamPlan samt regelverk för riskbedömning.

Riskprövning

För att få omfattas av ålderspensionsförsäkringen krävs ingen prövning av den försäkrades hälsa. För att få omfattas av övriga försäkringar i FolksamPlan måste Folksam först pröva den försäkrades hälsa. Individuell hälsoprövning, i fortsättningen kallad hälsoprövning, innebär att den försäkrade ska lämna en hälsodeklaration eller inkomma med läkarutlåtande eller liknande handling. I vissa fall kan Folksam bevilja försäkring eller medge ändring av försäkring under förutsättning att den försäkrade är fullt arbetsför (se nedan). Även om den försäkrade uppfyller kraven för full arbetsförhet, kan hälsoprövning krävas med hänsyn till den försäkrades ålder och försäkringsbeloppets storlek. För att omfattas av ersättning från försäkring för familjepension, sjukförsäkring eller premiefrielse ska den försäkrade under hela försäkringstiden vara försäkrad för sjukförmåner enligt socialförsäkringsbalken.

Inskränkning i försäkringens giltighet hävs om särskilt avtal träffas om detta.

Fullt arbetsför

Fullt arbetsför innebär att den försäkrade inte till någon del uppbär sjuklön, sjukpenning, rehabiliteringspenning, aktivitets- eller sjukersättning, skadelivränta, handikappersättning eller liknande ersättning och inte uppburet sådan ersättning i mer än 14 dagar i en följd under de senaste sex månaderna. I begreppet fullt arbetsför ingår vidare att den försäkrade kan fullgöra sitt vanliga arbete utan några inskränkningar eller särskilda anpassningar på grund av hälsoskäl och inte haft sådana inskränkningar/anpassningar under de senaste sex månaderna.

Den som beviljats tjänstledighet för att prova på annat arbete (enligt socialförsäkringsbalken) betraktas inte som fullt arbetsför. Den som har vilande sjuk- eller aktivitetsersättning eller liknande anses inte vara fullt arbetsför under den tid som ersättning förklarats vilande. För den som inte har förvärvsarbetat de senaste sex månaderna ska en bedömning göras av vad som skulle ha gällt om nuvarande anställning innehafts under perioden.

När FolksamPlan börjar gälla

Folksams ansvarighet inträder dagen efter att ansökan gjorts till Folksam. Om försäkringstagaren i ansökan anger att pensionsplanen ska börja gälla från ett senare datum inträder Folksams ansvarighet i stället från denna tidpunkt. Förutsättningen för att FolksamPlan ska gälla är att försäkring enligt tillämpade bedömningsregler kan beviljas mot normal premie och utan förbehåll.

Om försäkring endast kan beviljas med förhöjd premie eller särskilda förbehåll börjar den gälla dagen efter att försäkringstagaren accepterat erbjudandet om försäkring till dessa villkor.

Om försäkring helt eller delvis ska återförsäkras börjar den gälla i den delen först när återförsäkringen är beviljad.

Om FolksamPlan tecknas med engångsinbetalning börjar den gälla tidigast den dag inbetalningen inkommit till Folksam.

Försäkringstagarens rätt att ändra försäkringen

Om försäkringsbehovet ändras kan försäkringen anpassas inom ramen för gällande lagar, försäkringsavtalet och försäkringstekniska riktlinjer.

Försäkringstagaren kan ändra utbetalningstidpunkt och utbetalningstidens längd för ålderspensionen i den mån detta är möjligt i försäkringen. Se även *Vad gäller vid utbetalning*. Om försäkringen tecknas utan återbetalningsskydd finns det under vissa förutsättningar möjlighet att senare lägga till ett sådant. Försäkringstagaren kan även välja kortare utbetalningstid för återbetalningsskyddet eller välja att ta bort återbetalningsskyddet.

Vissa ändringar kräver genomgången hälsoprövning med av Folksam godkänt resultat.

Folksamns rätt att ändra försäkringsvillkoren och försäkringen

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra försäkringsvillkoren och försäkringsavtalet i övrigt om det är nödvändigt på grund av ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad rättstillämpning. Detsamma gäller om en sådan rätt särskilt avtalats eller om förutsättningarna för avtalet förändrats på så sätt att en ändring i försäkringsvillkoren behövs av försäkringstekniska skäl, på grund av försäkringens art eller om ändring i försäkringsvillkoren är nödvändig på grund av någon annan särskild omständighet.

För försäkring med traditionell förvaltning finns vidare en sådan rätt till ändring bland annat om den behövs för att uppfylla kravet på god standard på kontroll över försäkringsrisker, placeringsrisker och rörelserisker samt i den utsträckning det krävs för att upprätthålla en skälig prissättning och skälig fördelning av risker samt överskott inom försäkringstagarkollektivet.

En ändring av försäkringsvillkoren träder i kraft en månad efter det att Folksam avsänt meddelande om ändringen eller vid den tidpunkt som följer av lag eller myndighets föreskrift. Normalt sker sådan ändring vid slutet av en premieperiod. En ändring som kan anses vara obetydlig eller till fördel för försäkringstagarna får genomföras utan särskild information.

Folksam kan ändra nivån och sättet att ta ut avgifter under försäkringstiden, normalt sker det vid slutet av en premieperiod.

Överlåtelse

Privat pensionsförsäkring för näringsidkare kan överlåtas endast på grund av utmätning, ackord, konkurs eller genom bodelning.

Belåning och pantsättning

Privat pensionsförsäkring för näringsidkare får inte pantsättas eller belånas. Den får inte heller ändras på ett sådant sätt att den inte längre uppfyller villkoren för en pensionsförsäkring enligt inkomstskattelagen.

Utmätning

Privat pensionsförsäkring för näringsidkare kan normalt inte utmätas. För att försäkringen ska vara utmätningfri under försäkringstiden krävs att premieinbetalningen är någorlunda jämnt fördelad.

Överföring (inflytt) av försäkringsvärde till Folksam anses inte som premiebetalning och påverkar inte i sig utmätningensbarheten. Efter överföringen kan bedömningen av utmätningensfriheten för försäkringen i Folksam påverkas av vad som skett i den ursprungliga försäkringen. Innan överföringen sker, kan andra regler för utmätningensfrihet ha gällt för den ursprungliga försäkringen. Folksam har inte kännedom om huruvida den ursprungliga försäkringen är utmätningensfri eller utmätningensbar.

Efter försäkringsfall gäller andra utmätningensregler, enligt försäkringsavtalslagen och utmätningensbalken.

Uppsägning

Avtalet gäller under avtalad försäkringstid. Försäkringstagaren får när som helst säga upp försäkringsavtalet omedelbart eller från viss framtida tidpunkt.

Inskränkningar i försäkringens giltighet

I försäkringsvillkoren finns inskränkningar i försäkringens giltighet vid vissa diagnoser/symptom som visar sig inom 18 månader från att försäkringen trädde i kraft. Vidare finns inskränkningar i giltigheten vid särskilt riskfylld verksamhet och yrken, vistelse utomlands, flygning, atomkärnprocess, krig och politiska oroligheter samt i vissa fall av vårdslöshet från den försäkrades sida.

Folksam svarar inte för skada som har sin grund i sådan omständighet som ligger utanför Folksams kontroll och som inte skäligen har kunnat förutses, så kallad force majeure. Exempel på sådan force majeurehändelse är ändrad lagstiftning, myndighetsåtgärd, krig, krigsliknande händelser, terrorhandling, naturkatastrof, brand, strejk, blockad, bojkott, lockout eller annan liknande omständighet. För fullständig information, se försäkringsvillkoren.

För att omfattas av ersättning från försäkring för familjepension, sjukförsäkring eller premiebefrielse ska den försäkrade under hela försäkringstiden vara försäkrad för sjukförmåner enligt socialförsäkringsbalken.

Vad gäller för premier?

Premiebetalning

Premie betalas av försäkringstagaren. Om försäkringstagaren enligt avtalet endast ska betala en premie kallas denna engångspremie. Om det enligt avtalet ska betalas flera premier kallas dessa löpande engångspremier. Om inte annat har avtalats görs inbetalning månadsvis. Premien ska betalas senast den dag som anges i fakturan.

Första inbetalning av löpande premie

Första premien ska betalas inom 14 dagar från den dag Folksam avsänt avi om premien. Betalas inte premien inom denna tid, sägs försäkringen upp och träder ur kraft 14 dagar efter den dag då uppsägningen avsändes, om inte premien betalas inom denna frist.

Ofullständig eller utebliven premieinbetalning vid fortsatt löpande premie

Om inbetalning av premie till samtliga försäkringar inte görs senast på förfallodagen har Folksam rätt att säga upp försäkringarna. Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då den avsänts, om inte premieinbetalning görs inom denna tid.

Återupplivning

Försäkring som blivit uppsagd och upphört att gälla på grund av utebliven fortsatt inbetalning, kan återupptas att gälla med samma omfattning som före uppsägningen. Rätten att återuppta försäkringen gäller under 90 dagar, räknat från den dag uppsägningen fick verkan. För att försäkringen ska återupptas måste samtliga obetalda premier betalas. Dagen efter det att premien betalats gäller försäkringen på nytt från den tidpunkt då uppsägningen fick verkan. Rätt att återuppliva försäkringen finns inte om uppsägning har skett på grund av att första premieinbetalningen inte är gjord.

Vad gäller för försäkring i FolksamPlan?

FolksamPlan innefattar ålderspension med sparande i traditionell pensionsförsäkring och/eller ålderspension med sparande i fondförsäkring. Försäkringstagaren kan välja att efterlevandepension i form av återbetalningsskydd ska ingå. Därutöver kan försäkringstagaren teckna efterlevandepension i form av familjepension samt sjuk- och premiebefrielseförsäkring.

Försäkringstagaren anger i sin ansökan om FolksamPlan vilka försäkringar pensionsplanen ska omfattas av. Vilka försäkringar försäkringstagaren har rätt till framgår av försäkringsavtalet som ingås mellan Folksam och försäkringstagaren och av vad som anges för den förmånsgrupp som försäkringstagaren tillhör. Efter att försäkring beviljats av Folksam framgår av försäkringsbeskedet vilka försäkringar som gäller för försäkringstagaren.

Ålderspension

Ålderspensionsförsäkring i FolksamPlan är premiebestämd. Det innebär att premien till ålderspensionen är bestämd till en viss procentsats av lönen eller till ett fast belopp i kronor.

Försäkringens totala värde

För fondförsäkring: värdet beräknas utifrån senast kända kurs.

För traditionell försäkring: det senast kända värdet är värdet vid senaste månadsskiftet, kompletterat med inbetalningar och utbetalningar som registrerats efter månadsskiftet.

För mer information om beräkning av värdet se villkoren.

För riskförsäkringar uppkommer inget värde.

Ålderspension med traditionell förvaltning i Folksam Livförsäkring

Placering av premie

Vid traditionell förvaltning är det Folksam Livförsäkring som bestämmer hur premierna ska placeras. Placeringen sker med fördelning i olika tillgångsslag. Målet för förvaltningen i Folksam Livförsäkring är att uppnå högsta möjliga reala avkastning under gällande risk- och placeringsrestriktioner.

Finns det någon garanti?

För varje inbetald premie bestäms ett delförsäkringsbelopp beräknat med de antaganden om garanterad ränta, dödlighet, driftskostnader, andra belastningar och avkastningsskatt som gäller vid varje premieinbetalningstillfälle. För närvarande används 80 procent av inbetald premie som underlag för beräkning av delförsäkringsbeloppet. Summan av dessa delförsäkringsbelopp blir det slutliga garanterade försäkringsbeloppet. Motsvarande gäller för inflyttat försäkringskapital utifrån vad som gäller vid tidpunkten för inflytten. För information om aktuell garanterad ränta se *Folksam Liv i siffror*, som finns på folksam.se/information-liv.

Överskottshantering

Om tillgångsportföljen utvecklas väl uppstår ett överskott, som placeras i en så kallad konsolideringsfond. Då Folksam Livförsäkring är ett ömsesidigt försäkringsföretag ska allt överskott i slutändan gå tillbaka till försäkringstagarna, de försäkrade eller andra ersättningsberättigade som återbäring. Det är Folksam Livförsäkrings styrelse som avgör hur överskottet ska fördelas.

En preliminär fördelning av överskottet görs löpande med hjälp av bland annat en återbäringsränta. Återbäringsräntan kan ändras och utjämnas över tiden, i syfte att långsiktigt upprätthålla målet för den kollektiva konsolideringsgraden, se nedan.

Överskott är inte garanterat, vilket innebär att det kan reduceras för att täcka uppkomna förluster. Överskottet kan dessutom reduceras om Folksam Livförsäkrings solvenssituation är sådan att åtagandena gentemot kvarvarande försäkringstagare riskeras (solvensjustering).

Fördelning och tilldelning av överskott ska följa kontributionsprincipen. Detta innebär att fördelning av överskott i möjligaste mån ska baseras på den enskilda försäkringens bidrag till överskottet. Om försäkringsavtalet avslutas i förtid genom återköp eller flytt ska Folksam Livförsäkring säkerställa att återköpet respektive flytten varken missgynnar den lämnande försäkringstagaren/ersättningsberättigade eller det kvarvarande försäkringstagarkollektivet. Om återköp eller flytt sker inom 15 år från teckningstidpunkten kan det därför medföra att justeringar kan bli aktuella av det återköpsbara respektive flyttbara värdet. För inflyttat kapital i pensionsförsäkring gäller motsvarande om återköp eller flytt sker inom 15 år från tidpunkten för inflytt.

Såväl det återköpsbara som det flyttbara värdet kan även, oavsett tidpunkt, komma att reduceras vid återköp respektive flytt om Folksam Livförsäkrings konsolideringsgrad vid tidpunkten för återköpet/flytten är lägre än vid var tid gällande procentsats som beslutats av Folksam Livförsäkring (marknadsvärdesjustering). Solvensjustering enligt ovan kan också ske.

Tilläggsbelopp

Eventuellt överskott som utbetalas tillsammans med det garanterade pensionsbeloppet benämns tilläggsbelopp. Storleken på tilläggsbeloppet fastställs vid utbetalningstillfället.

Placeringsinriktning

Vid traditionell förvaltning är det Folksam Livförsäkring som bestämmer hur premierna ska placeras. Placeringen sker med fördelning i olika tillgångsslag.

För att minimera risk tas särskild hänsyn till försäkringarnas löptid vid sammansättning av placeringstillgångarna. Målet för förvaltningen i Folksam är att uppnå högsta möjliga reala avkastning under gällande risk- och placeringsrestriktioner. Det finns även en målsättning att över tid förbättra tillgångsportföljens kvalitet ur ett hållbarhetsperspektiv. För förvaltningen gäller bland annat placeringsreglerna i försäkringsrörelselagen, Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt Folksam Livförsäkrings egna regler för miljö- och etikhänsyn.

För att uppnå god riskspridning fördelas innehaven på ett flertal tillgångsslag och marknader. Portföljens totala risknivå följs löpande upp. Risknivån, även vid mycket negativ utveckling av finans- och försäkringsmarknaderna, får inte vara högre än att de lagstadgade kraven kan uppfyllas med hög grad av sannolikhet.

Folksam Livförsäkrings styrelse fastställer varje år placeringsriktlinjer. I dessa anges hur tillgångarna ska fördelas mellan de olika tillgångsslagen.

I Övrig livförsäkringsverksamhet ingår privat pensionsförsäkring för näringsidkare.

Placeringsriktlinjer per den 31 december 2024

Riktmärken för tillgångsslagen	Övrig Livförsäkringsverksamhet	
	Nedre gräns	Övre gräns
Aktier	15 %	35 %
Räntebärande placeringar	20 %	79 %
Fastigheter	5 %	15 %
Alternativa placeringar	1 %	20 %
Strategiska placeringar	0 %	10 %

Portföljsammansättning per den 31 december 2024

	Övrig Livförsäkringsverksamhet
Svenska aktier	20 %
Utländska aktier	18 %
Räntebärande placeringar	44 %
Fastigheter	9 %
Alternativa placeringar	9 %

Den 31 december 2024 uppgick placeringstillgångarnas marknadsvärde till 122,9 miljarder kronor för Övrig Livförsäkringsverksamhet.

För mer information om Folksam placeringar, se företagets årsredovisning på folksam.se/information-liv.

Kollektiv konsolideringsgrad

Folksam Livförsäkrings kollektiva konsolidering räknas fram som tillgångar enligt marknadsvärde i förhållande till de totala åtagandena till Folksam Livförsäkrings kunder. I princip ska 100 procent konsolidering innebära en exakt täckning.

Den kollektiva konsolideringen ska ligga mellan 100 och 120 procent. Målnivån för den kollektiva konsolideringen är 112 procent. Målet för konsolideringen fastställs av Folksam Livförsäkrings styrelse. Återbäringsräntan fastställs så att konsolideringen ska ligga mellan 100 och 120 procent. Återbäringsräntan omprövas en gång i månaden och dess nivå beslutas av Folksam Livförsäkrings verkställande direktör. Återbäringsräntan kan variera för olika delbestånd.

Om den kollektiva konsolideringen överstiger den övre gränsen (120 procent) i mer än tolv månader ska en plan tas fram med syfte att återställa konsolideringen till en nivå inom intervallet inom tolv månader. Om den kollektiva konsolideringen understiger den nedre gränsen (100 procent) i mer än sex månader ska en engångsreallokering (engångsåtertag av återbäring) ske inom arton månader. En engångsreallokering ska syfta till att den kollektiva konsolideringen når nivån 104 procent.

Folksams Livförsäkrings konsolidering och ekonomiska ställning i övrigt framgår av Folksam Livförsäkrings årsredovisning, som finns på folksam.se/information-liv.

Ålderspension med fondförvaltning i Folksam Fondförsäkring

Ett sparande i fonder ger ingen garanterad avkastning. Det är i huvudsak fondandelarnas utveckling som avgör försäkringskapitalets storlek. Historisk avkastning är ingen garanti för framtida avkastning. De premier som placeras i försäkringen kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att ni får tillbaka hela det insatta kapitalet.

Aktuell information om bland annat fondkurser och avkastning finns tillgänglig på folksam.se/information-liv

Placering av premie

En premie som inkommit till Folksam Fondförsäkring placeras, sedan avdrag gjorts för eventuella avgifter, i de fonder som den försäkrade har valt och som vid var tid anvisas av Folksam Fondförsäkring. Om denne inte gjort något fondval för försäkringen placeras premien i den eller de fonder/fondportföljer försäkringstagaren anvisat som startfond för fondförsäkring inom pensionsplanen. Om inte försäkringstagaren gjort någon sådan anvisning placeras premien i den eller de fonder/fondportföljer Folksam Fondförsäkring anvisat som förval. För ålderspensionsförsäkring med fondförvaltning i Folksam Fondförsäkring tillämpar Folksam för närvarande fondportföljen Folksam Pension 100 som förval. Fondportföljen Folksam Pension 100 innehåller 100 % aktiefonder. Risknedtrappning påbörjas 10 år före utbetalningstidpunkten, och aktiedelen sjunker med 5 % årligen för att stanna på 50 % aktiefonder och 50 % räntefonder. Risknedtrappningen sker med utgångspunkt i begärt utbetalningsdatum. Risknivån i Folksam Pension 100 rebalanseras årligen med utgångspunkt i den försäkrades födelsedag. Rebalansering innebär att fördelning mellan fonderna återställs till, eller anpassas till, den i förväg bestämda fördelningen. Läs mer om fondportföljen Folksam Pension 100 och Folksams övriga fondportföljer i *Regler för Folksams fondportföljer* på folksam.se. Fördelningen ska anges i hela procent. Högst 10 fonder kan väljas för framtida premier men upp till 20 fonder kan innehas i försäkringen. Minst 1 procent av premien efter avgifter måste placeras i en och samma fond.

Fondandelar köps så snart det är möjligt efter det att en premie har inkommit till Folksam Fondförsäkring och placerats på försäkringen. Vid nyteckning gäller åtagandet tidigast räknat från det att Folksam Fondförsäkrings ansvarighet inträtt. Se även avsnittet *När FolksamPlan börjar gälla*, under *Vad gäller för försäkringsavtalet*.

Fonder

För varje inbetald premie registreras – efter avdrag för eventuella avgifter – andelar i värdepappersfonder. Antalet andelar bestäms av fondens pris per andel.

Belopp som utbetalas från försäkringen motsvarar det så kallade inlösenvärdet och bestäms av fondens pris per andel efter avdrag för eventuell inlösenavgift.

Antalet fondandelar förändras under försäkringstiden. Antalet andelar kan öka bland annat genom premieinbetalning, utdelning i fonderna och arvsvinster. Antalet andelar minskar bland annat genom avdrag för avgifter och avkastningsskatt samt vid utbetalning från försäkringen. Antalet andelar minskar också

- då försäkring med återbetalningsskydd ändras vid den försäkrades dödsfall under pågående livsvarig utbetalning av ålderspension, eller
- då försäkring upphör vid den försäkrades dödsfall på grund av att försäkringen inte omfattar återbetalningsskydd, eller
- då försäkring med återbetalningsskydd upphör vid den försäkrades dödsfall eller senare på grund av att det inte finns någon förmånstagare till återbetalningsskyddet.

Kurser noterade i utländska valutor räknas om av Folksam Fondförsäkring med hjälp av faktiskt erhållen eller officiell växlingskurs. Folksam Fondförsäkring har rätt att tillgodogöra sig ersättning för sina kostnader vid växling och överföring av valuta.

Fondbyte och fondfördelning

Försäkringstagaren kan när som helst ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder inom det fondutbud som erbjuds för FolksamPlan. Vid försäkringstagarens död inträder rätt för respektive förmånstagare att ändra fördelningen av försäkringskapitalet mellan fonderna samt byta fonder för sin andel av försäkringskapitalet. Anmälan om sådana ändringar ska göras på sätt som Folksam Fondförsäkring anvisar. Begärd ändring utförs snarast efter det att Folksam Fondförsäkring har tagit emot en skriftlig begäran om ändrad fördelning eller fondbyte. För varje sådan transaktion har Folksam Fondförsäkring rätt att ta ut en avgift ur försäkringen. Aktuell avgift framgår av särskild *Prislista*.

Ansvar vid fondhandel med mera

Köp och inlösen av fondandelar, till följd av in- och utbetalningar, samt fondbyten, genomförs så snart det är möjligt från det att Folksam Fondförsäkring erhållit erforderligt underlag för transaktionen. Hur lång tid en transaktion tar är bland annat beroende av bryttidpunkterna i berörda fonder och det antal affärs- och likviddagar som fonden tillämpar. Köp och inlösen kan också försenas på grund av pågående handel med fondandelar, avgifts- och skatteuttag, fördröjd eller utebliven kurssättning, stängda marknadsplatser eller störningar i de tekniska och administrativa system varav transaktionen är beroende. Folksam Fondförsäkring ansvarar i sådana fall inte för eventuell värdeförändring till följd av kursuppgång eller kursnedgång under tiden fram till det att transaktion kan genomföras.

Folksam Fondförsäkring ansvarar inte för ekonomisk förlust eller utebliven vinst som kan drabba försäkringstagaren eller annan i samband med placering i fonder, om Folksam Fondförsäkring har förfarit med normal aktsamhet. Folksam Fondförsäkring ansvarar inte heller för ekonomisk förlust, när handel i berörd fond inte kan genomföras på grund av föreskrifter i fondförvaltarens fondbestämmelser.

Det åligger den fondbytesberättigade att vid placering av premie eller vid omplacering, inom 30 dagar från tidpunkten för fondplaceringsanvisningen kontrollera, till exempel via Folksams kundservice eller på annat sätt, att placeringen är genomförd i enlighet med lämnad anvisning. Eventuella fel eller brister ska omgående påtalas för Folksam Fondförsäkring. Om sådan kontroll inte gjorts eller om eventuella fel eller brister inte påtalats enligt ovan går rätten att begära ersättning eller begära andra åtgärder från Folksam Fondförsäkring förlorad.

Förändringar i valbara fonder

Folksam Fondförsäkring har rätt att förändra fondutbudet genom att ta bort eller lägga till fonder. Befintliga innehav i fonder som tas bort placeras i jämförbar tillgänglig fond. Saknas jämförbar fond har Folksam Fondförsäkring rätt att placera kapitalet i valfri fond med försiktig placeringsinriktning.

Fondinformation

Aktuell information om bland annat fondkurser, avkastning och fondförvaltningsavgifter finns tillgänglig på [folksam.se/information-liv](https://www.folksam.se/information-liv).

Det går också att ringa Folksams kundservice, telefonnummer: 0771 – 950 950.

Folksam Fondförsäkring har rätt att vid var tid bestämma ett högsta antal fonder som samtidigt får vara knutna till försäkringsavtalet och ett lägsta belopp för placering i de enskilda fonderna.

Vad gäller för försäkringskydd?

Försäkringstagaren beslutar om vilka delar som ska ingå i pensionsplanen, såsom efterlevandepension i form av återbetalningsskydd, efterlevandepension i form av familjepension, sjukförsäkring eller premiebefrielseförsäkring. Vid tecknandet omfattas ålderspensionen av ett återbetalningsskydd om inte annat val gjorts. Det framgår av försäkringsbeskedet vilket försäkringskydd som försäkringstagaren omfattas av.

Storleken på premien för sjukförsäkring och familjepension beror bland annat på försäkringsbeloppets storlek och den försäkrades ålder. Försäkring med återbetalningsskydd får inte ta del av arvsvinster.

Efterlevandepension i form av återbetalningsskydd

Återbetalningsskydd innebär att efter den försäkrades dödsfall sker utbetalningar till insatta förmånstagare.

För att återbetalningsskydd ska gälla måste den avtalade utbetalningstiden för ålderspension vara minst fem år.

Återbetalningsskyddet börjar normalt utbetalas månaden efter den försäkrades dödsfall. Utbetalning av efterlevandepension sker i minst 5 år och högst 20 år. Återbetalningsskyddet upphör dock alltid att betalas ut senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare i livet.

I den mån förmånstagare till återbetalningsskyddet har rätt att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden måste en begäran om sådan ändring göras innan utbetalning av återbetalningsskyddet har påbörjats.

Efterlevandepension i form av familjepension

Familjepension innebär att utbetalning görs till efterlevande om den försäkrade avlider innan denne fyller 67 år. Familjepension avtalas att betalas ut i fem år. Den upphör dock alltid att betalas ut senast då den försäkrade skulle ha fyllt 90 år eller om det inte längre finns någon förmånstagare i livet.

Förmånstagare till familjepensionen har vid den försäkrades död rätt att skjuta upp utbetalningarna eller ändra utbetalningstiden efter vad som är möjligt i försäkringen.

Sjukförsäkring

Sjukförsäkringen ger ersättning för bortfall av arbetsinkomst vid nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfallsskada till minst 25 procent under försäkringstiden. Nedsättningen (av arbetsförmåga) ska ha varat längre tid än den karenstid som avtalats. Ersättning utbetalas till den försäkrade med så stor andel av försäkringsbeloppet som motsvarar nedsättningen av arbetsförmågan. Försäkringsbeloppet får inte överstiga den maximala ersättningsnivå som kan utgå i förhållande till anmäld lön/arbetsinkomst enligt de regler som Folksam vid var tid tillämpar.

Utbetalning av ersättning från sjukförsäkring upphör senast månaden innan den försäkrade fyller 65 år.

Premiefrielseförsäkring

Premiefrielse innebär att skyldigheten att betala en fortlöpande premie för den försäkrade helt eller delvis upphör utan att försäkringen i övrigt påverkas. Premiefrielseförsäkringen tar under försäkringstiden över försäkringstagarens betalningsansvar om den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt med minst 25 procent på grund av sjukdom eller olycksfallsskada och nedsättningen varar längre tid än den karenstid som avtalats.

Ersättning ges i proportion till den arbetsoförmåga som omfattas av försäkringen enligt följande tabell.

Grad av arbetsoförmåga	Ersättning i procent av försäkringsbeloppet
Hel	100
Tre fjärdedelar	75
Halv	50
En fjärdedel	25

Premiefrielse gäller för den premie som är avtalad vid skadetillfället. Om försäkringstagaren minskar den avtalade premiebetalningen, har Folksam rätt att ompröva premiefrielseförsäkringen. Premiefrielse upphör senast månaden innan den försäkrade fyller 65 år.

Vad gäller för förmånstagarförordnandet?

För FolksamPlan gäller ett generellt förmånstagarförordnande för eventuell efterlevandepension. Förmånstagare vid den försäkrades dödsfall är enligt detta förordnande

- i första hand den försäkrades make eller sambo
- i andra hand den försäkrades barn. Med make avses även registrerad partner.

Ändring av förmånstagarförordnande ska ske genom skriftligt meddelande till Folksam.

Följande personer kan vara förmånstagare:

- Den försäkrades make, sambo eller registrerad partner.
- Den försäkrades före detta make, sambo eller registrerad partner.
- Barn i första led samt styvbarn och fosterbarn till den försäkrade eller någon av personerna ovan.

Vad gäller för flytträtt?

Flytt från och inom Folksam

Försäkring i FolksamPlan omfattas generellt av flytträtt, vilket innebär att försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet i en pensionsförsäkring som avser ålderspension till en annan pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare eller till annan pensionsförsäkring hos Folksam.

Det finns dock vissa undantag från den generella flytträtten:

- Flytträtten är beroende av försäkringens art. Flytt tillåts inte från försäkring som saknar återbetalningsskydd, det vill säga försäkring som endast innehåller ålderspension. Under utbetalningstid gäller att flytt inte heller tillåts från försäkring med livsvarig ålderspension även om den innehåller återbetalningsskydd.
- Flytträtt saknas efter den försäkrades dödsfall.

För försäkring som saknar flytträtt på grund av försäkringens art och där den avtalade pensionsåldern ännu inte har uppnåtts har försäkringstagaren rätt enligt försäkringsavtalet att komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd för att möjliggöra flytt. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat. I den mån försäkringen omfattar en rätt att före pensionsåldern komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd utan hälsoprövning på grund av familjeoption enligt försäkringsvillkoren får dock försäkringen flyttas vid tidpunkt då sådan rätt föreligger.

En flytt får tidigast ske ett år efter det att försäkringsavtalet ingicks och måste avse hela försäkringskapitalet:

- För traditionell försäkring beräknas det flyttbara försäkringskapitalet med avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt flyttavgift. Det flyttbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet. Läs mer om justeringar i avsnittet *Ålderspension med traditionell förvaltning i Folksam Livförsäkring*, under *Vad gäller för försäkring i FolksamPlan?*
- För fondförsäkring beräknas det flyttbara värdet till fondandelarnas värde vid försäljningen med avdrag för upplupna försäkringsavgifter och skatter samt flyttavgift. Det flyttbara värdet kan därför vara ett annat än det redovisade fondvärdet.

För att en flytt ska vara möjlig ska dessutom följande vara uppfyllt:

- Flytt genomförs endast om den bedöms överensstämma med inkomstskattelagens regler.
- Den försäkrade för pensionsförsäkringen får inte ändras med anledning av flytten.
- Det krävs att en pensionsförsäkring som försäkringskapitalet ska flyttas till finns tecknad.

Folksam har vid flytt rätt att ta ut en avgift. Avgift för flytt beräknas enligt följande:

- För fondförsäkring består flyttavgiften av en administrativ avgift. Om försäkringens värde uppgår till högst ett prisbasbelopp tas ingen flyttavgift ut.
- För traditionell försäkring består flyttavgiften av en administrativ avgift samt i vissa fall en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarvarande anskaffningskostnader kan avse lön till Folsams försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning, och är kostnader som vid tidpunkten för flytten ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgifter.

- Folksam har rätt att ändra avgiften och sättet att ta ut den. Se aktuella flyttavgifter som finns tillgängliga på [folksam.se/information-liv](https://www.folksam.se/information-liv).

Försäkringsavtalet upphör att gälla när försäkringskapitalet överförs till mottagande försäkringsgivare, vilket innebär att återbetalningsskydd, familjepension, sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring upphör att gälla.

Vid flytt inom Folksam till annan FolksamPlan kan Folksam medge fortsatt återbetalningsskydd, familjepension, sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring enligt vad som gällde innan flytten.

Folksam har rätt att under försäkringstiden ändra reglerna för flytt av försäkringskapital.

Flytt till pensionsförsäkring i Folksam

Försäkringstagaren har möjlighet att överföra försäkringskapitalet från en pensionsförsäkring hos en annan försäkringsgivare till antingen en nytecknad pensionsförsäkring eller en redan befintlig pensionsförsäkring hos Folksam om det är förenligt med Folksams regelverk för flytt till befintlig försäkring.

Folksams ansvar vid försäkringsfall för det inflyttade försäkringskapitalet börjar gälla när det avgivande företags ansvar upphör under förutsättning att försäkringskapitalet kommer till Folksam inom en månad därefter. Folksams ansvar inbegriper dock inte något ansvar för försäkringskapitalets värdeutveckling för tid före det att försäkringskapitalet kommit till Folksam och placerats på försäkringen.

Vid inflytt sätter Folksam Livförsäkring, vid placering i traditionell förvaltning i Folksam Livförsäkring, för närvarande av 80 procent av inflyttat kapital för beräkning av garanterat pensionsbelopp. Resterande 20 procent bildar ett överskott som fördelas preliminärt på försäkringen. För framtida flyttkapital till försäkringen har Folksam Livförsäkring rätt att ändra hur stor del av inflyttat kapital som garanteras. Om det finns en rätt att flytta in framtida kapital i försäkringen eller inte regleras enligt Folksam Livförsäkrings regelverk för flytt till befintlig försäkring. För information om garantin se *Folksam Liv i siffror*, som finns på [folksam.se/information-liv](https://www.folksam.se/information-liv).

Vad gäller för återköp?

Pensionsförsäkringar kan i princip inte återköpas. Återköp av försäkring kan endast medges i de fall då detta är förenligt med inkomstskattelagen. Återköp får ske tidigast ett år efter det att försäkringsavtalet ingicks. Återköp kan inte ske av försäkring som endast innehåller ålderspension, det vill säga saknar återbetalningsskydd. Försäkringstagaren har rätt att före den avtalade pensionsåldern enligt försäkringsavtalet komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd. Det krävs då att den försäkrade genomgår en hälsoprövning med godkänt resultat. Det kan finnas möjlighet att komplettera ålderspensionen med ett återbetalningsskydd utan hälsoprövning på grund av familjeoption enligt försäkringsvillkoren.

Under utbetalningstid gäller dessutom att återköp inte är tillåtet för försäkring med livsvarig ålderspension eller under de fem första utbetalningsåren, även om försäkringen i dessa fall innehåller återbetalningsskydd.

Vid återköp av försäkring med ålderspension upphör eventuellt återbetalningsskydd, familjepension, sjukförsäkring och premiebefrielseförsäkring att gälla.

Vid återköp av traditionell försäkring i Folksam Livförsäkring utbetalas ett värde motsvarande försäkringskapitalet, efter avdrag för eventuella justeringar, upplupna försäkringsavgifter och skatter samt återköpsavgift. Det återköpsbara försäkringskapitalet kan därför vara ett annat än det redovisade försäkringskapitalet. Läs mer om justeringar i avsnittet *Ålderspension med traditionell förvaltning i Folksam Livförsäkring*, under *Vad gäller för försäkring i FolksamPlan?*

Vid återköp av fondförsäkring i Folksam Fondförsäkring utbetalas ett värde motsvarande fondandelarnas värde vid försäljningen, efter avdrag för eventuella upplupna avgifter och skatter samt återköpsavgift. Det återköpsbara värdet kan därför vara ett annat än det redovisade fondvärdet.

Folksam har vid återköp rätt att ta ut en avgift. För fondförsäkring består återköpsavgiften av en administrativ avgift. Om fondförsäkringens värde uppgår till högst ett prisbasbelopp tas vid återköp ingen återköpsavgift ut. För traditionell försäkring består återköpsavgiften av en administrativ avgift samt i vissa fall av en avgift som ska täcka kvarvarande anskaffningskostnader. Kvarvarande anskaffningskostnader kan avse lön till Folksams försäkringsrådgivare eller ersättning till förmedlare för rådgivning, och är kostnader som vid tidpunkten för återköpet ännu inte hunnits täckas genom försäkringsavgift. Folksam har rätt att ändra avgiften och sättet att ta ut den. Se aktuella återköpsavgifter som finns på folksam.se.

Vad gäller vid utbetalning?

Sättet för utbetalning bestäms i samband med tecknandet. Lägsta pensionsålder är 55 år och högsta 85 år. För att få avkorta utbetalningstiden krävs i vissa fall hälsoprövning. Försäkringstagaren kan välja antingen tidsbestämd utbetalning mellan fem och tjugo år eller livsvarig utbetalning. Om ålderspensionen ska upphöra när den försäkrade fyller 65 år, får utbetalningstiden dock vara lägst tre år. Ändring av utbetalning ska anmälas till Folksam innan utbetalning från försäkringen påbörjas. Ändring av gällande försäkringsavtal kan ske enligt de regler Folksam tillämpar vid ändringstidpunkten om inte annat framgår av försäkringsavtalet.

Utbetalning sker normalt månadsvis i efterskott.

Vad utbetalas?

Ålderspension – traditionell försäkring

Utbetalningsbeloppet består av två delar, ett garanterat försäkringsbelopp och ett eventuellt tilläggsbelopp (återbäring). Minst en gång per år görs en omräkning av tilläggsbeloppet. Tilläggsbeloppet vid löpande utbetalning kan såväl öka som minska. Beräkningen baseras på försäkringskapitalet och utbetalningstiden samt på antaganden om ränta, skatt, livslängd och driftskostnader.

För aktuella livslängdsantaganden se folksam.se/livslangd.

Ålderspension – fondförsäkring

Utbetalningsbeloppet bestäms utifrån försäkringens värde inför varje utbetalningstillfälle och återstående utbetalningstid, samt med antaganden om framtida förräntning, avgifts- och skatteuttag. Dessutom tas hänsyn till om återbetalningsskydd finns eller inte.

Vid livslång utbetalning samt för försäkring utan återbetalningsskydd beräknar Folksam Fondförsäkring antalet återstående utbetalningstillfällen utifrån ett antagande om dödlighet i försäkringsbeståndet.

För aktuella livslängdsantaganden se folksam.se/livslangd.

Den faktiska utbetalningen motsvarar inlösenvärdet av det antal fondandelar som fastställs för varje utbetalningstillfälle efter avdrag för eventuella avgifter och skatter.

Vilka avgifter finns?

I försäkringsverksamheten uppkommer kostnader för bland annat administration, försäljning och kapitalförvaltning. För att täcka kostnaderna tas avgifter ut från försäkringarna. Enligt försäkringsvillkoren kan Folksam ta ut en premieavgift, en fast förvaltningsavgift, en rörlig förvaltningsavgift, en administrationsavgift, en utbetalningsavgift, en flyttavgift och en återköpsavgift samt en avgift avseende avkastningsskatt.

Avdrag för fondförvaltningsavgifter sker löpande enligt de bestämmelser som vid var tidpunkt tillämpas av fondförvaltaren. Respektive fondförvaltarens avgifter framgår på folksam.se/information-liv.

Vid traditionell försäkring belastas avkastningen med kostnad för kapitalförvaltning. Kapitalförvaltningens kostnader tas ut av förvaltad kapital innan återbäringsräntan fastställs och kostnad för kapitalförvaltning för Folksam Livförsäkring är för närvarande 0,05 procent.

Folksam har rätt att ändra avgifterna under försäkringstiden. En sådan ändring träder normalt i kraft vid nästa premiebetalningsperiod.

För närmare information om vilka avgifter som för närvarande tas ut samt storleken på dessa, se särskild *Prislista*.

Uttag av avgifter vid traditionell försäkring för ålderspension med eller utan återbetalningsskydd

Premieavgiften tas ut genom avdrag på den inbetalda premien varefter återstående del tillförs försäkringskapitalet. Den fasta förvaltningsavgiften, den rörliga förvaltningsavgiften, administrationsavgiften, flyttavgiften, återköpsavgiften och avdraget för avkastningsskatt tas ut från försäkringskapitalet.

Uttag av avgifter vid fondförsäkring för ålderspension med eller utan återbetalningsskydd

Premieavgiften tas ut genom avdrag på den inbetalda premien varefter återstående del fördelas till de valda fonderna. Den fasta förvaltningsavgiften, den rörliga förvaltningsavgiften, administrationsavgiften, flyttavgiften, återköpsavgiften och avgiften för avkastningsskatt tas ut genom att Folksam Fondförsäkring säljer det antal fondandelar som behövs för att täcka avgifterna. Om försäkringen har fondandelar i flera fonder säljs fondandelar proportionellt i förhållande till andelsvärdena i de olika fonderna.

Avdrag för fondförvaltningsavgifter sker löpande enligt de bestämmelser som vid varje tidpunkt tillämpas av fondförvaltaren. Avgiften är avdragen i den redovisade dagskursen för respektive fond.

Rådgivning

Folksam kan tillhandahålla rådgivning om de försäkringsprodukter som Folksam distribuerar. Folksam rådgivning är begränsad till försäkringar som Folksam är försäkringsgivare för. Folksam lämnar således inte rådgivning som grundar sig på en opartisk och personlig analys.

Ersättning till anställda

Folksam anställda ersätts genom en fast månadslön och tar inte emot ersättning som baseras på försäljningen.

Ersättning från fondbolag

Folksam kan ta emot ersättning från fondbolagen för de fonder du placerar i. Ersättningen beräknas som en procentsats på fondförvaltningsavgiften och varierar mellan 0 och 100 procent av avgiften beroende på vilka fonder som valts för försäkringen. Exempel på ersättningens storlek: Om fondförvaltningsavgiften är 1 procent och ersättningen till Folksam är 50 procent innebär det att fondbolaget betalar en ersättning till Folksam som motsvarar 0,5 procent av fondvärdet i försäkringen. Den ersättning som Folksam får från fondbolagen innebär inte någon ytterligare kostnad.

Vilka skatteregler gäller?

I korthet gäller generellt följande skatteregler för enskilda näringsidkare samt delägare i handelsbolag eller kommanditbolag.

Den som har inkomst av aktiv näringsverksamhet får göra avdrag för egna premier med anledning av privat pensionssparande. Avdraget är begränsat till 35 procent av årets eller föregående års inkomst. Avdraget får dock inte överstiga 10 prisbasbelopp.

Särskild löneskatt

Särskild löneskatt ska betalas med 24,26 procent på pensionskostnaderna och löneskatten är avdragsgill vid företagets inkomsttaxering.

Inkomstskatt och kontrolluppgift

Utbetald pension är skattepliktig tjänsteinkomst för mottagaren. Folksam lämnar kontrolluppgifter till Skatteverket enligt Skatteförfarandelagen.

Avkastningsskatt

Folksam betalar årligen avkastningsskatt på försäringssparande. Skatteunderlaget är kapitalet vid årets ingång multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under föregående år, dock lägst 0,5 procent. På skatteunderlaget betalar Folksam skatt med 15 procent. Folksam tar ut en avgift avseende avkastningsskatt från de enskilda försäkringarna, för närvarande vid ett tillfälle i början av året.

Vårt hållbarhetsarbete

För försäkring med traditionell förvaltning

Våra investeringskriterier rör alla tillgångsslag. Konkret innebär det att hållbarhet är en integrerad del när vi konstruerar vår aktieportfölj, när vi lånar ut pengar till exempelvis stater och kommuner genom att vi köper deras räntebärande instrument eller när vi skall förvärva en fastighet. Detsamma gäller vid förvärv av en onoterad tillgång eller fond, vilka vi brukar samla under namnet alternativa placeringar.

Policy för på vilket sätt hållbarhetsrisker är integrerade i investeringsbeslutsprocessen

En stor del av det kapital vi förvaltar är våra kunders pensioner och långsiktiga sparande. För att kunna erbjuda våra kunder trygga pensioner och försäkringar behöver vi ha ett långsiktigt perspektiv på våra investeringar. Som ansvarsfull kapitalförvaltare vill vi åstadkomma konkurrenskraftig avkastning och bidra till utvecklingen mot en hållbar värld.

I kapitalförvaltningen väger vi löpande in hållbarhetsrisker i våra investeringsbeslut. Med hållbarhetsrisker menar vi miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade händelser eller omständigheter som, om de skulle inträffa, skulle ha en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på investeringens värde. Hållbarhetsrisker kan därmed påverka den traditionella försäkringens avkastning.

Vilka hållbarhetsrisker som kan påverka den traditionella försäkringen beror på vilka tillgångar vi väljer att investera i. Alla tillgångar har någon form av hållbarhetsrisk. Hållbarhetsrisker handlar däremot inte om hur investeringar i sig påverkar miljö och klimat, sociala faktorer eller bolagsstyrningsfrågor. I våra interna styrdokument och governanceprocesser framgår hur hållbarhetsrisker vägs in.

Vår syn är att innehavsbolag som förstår och integrerar hållbarhetsrisker i sin affärsstrategi kommer att vara framgångsrika. Hållbarhetsrisker kan påverka den traditionella försäkringens avkastning om de materialiseras. Innehav i bolag med betydande exponering mot såväl omställnings-, som fysiska klimatrisker, kan medföra en sårbarhet om hållbarhetsriskerna materialiseras och leda till att tillgångarnas värde sjunker. Otillräcklig bolagsstyrning och kontrollstruktur kan till exempel leda till missförhållanden som kan påverka innehavsbolagets aktiekurs negativt. Vi bedömer att integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslut är avgörande för att uppnå en långsiktigt god avkastning för traditionell försäkring.

Det kapital vi förvaltar består av olika tillgångsslag såsom aktier, fastigheter, ränteplaceringar och alternativa placeringar, till exempel infrastruktur och krediter. I arbetet med hållbarhet ingår att vi tar hänsyn till hållbarhetsrisker i samtliga tillgångsslag.

När vi utvärderar en specifik tillgångs hållbarhetsrisker tittar vi alltså primärt på tre delar: miljömässiga risker, sociala risker och bolagsstyrningsrisker. För tillgångsslaget aktier väljer vi i urvalsprocessen genom screening bort bolag med höga hållbarhetsrisker. Baserat på bolagens ESG-betyg hos en internationellt välkänd dataleverantör och därtill en egen intern, separat analys väljer vi in bolag med högre ESG-betyg och därmed lägre hållbarhetsrisker. Under innehavstiden utvärderar vi hållbarhetsriskerna genom screening och i samband med påverkansdialoger.

För vår direktägda fastighetsportfölj sätter vi tydliga miljömål på energianvändning, koldioxidutsläpp och miljöcertifieringar. Inför en investering gör vi grundliga analyser av både byggnaden och marken den står på utifrån ett miljömässigt perspektiv, i syfte att reducera miljömässiga risker kopplade till både byggnad och mark. Vidare hyr vi inte ut fastigheter åt verksamheter som strider mot våra placeringskriterier, till exempel tobak. Detta är vårt sätt att begränsa risker utifrån ett socialt perspektiv.

Inom ränteplaceringar reduceras hållbarhetsrisker genom att vi endast investerar i obligationer från ett fåtal utvalda länder samt från överstatliga organisationer som Världsbanken. Hållbarhetsrisker begränsas även för innehaven i bostadsobligationer då dessa är avgränsade till ett fåtal svenska aktörers utlåning till bostadsägare. När det gäller företagsobligationer väljs de emittenter bort som inte lever upp till våra placeringskriterier och innehaven screenas två gånger per år för att säkerställa att inga otillåtna innehav finns.

Alternativa placeringar är typiskt sett mindre likvida än exempelvis noterade aktier, och görs med en mycket lång tidshorizont. Här ser vi att det i första hand är inför en investering vi kan vara med och reducera risker, genom att säkerställa att den fond eller det bolag vi investerar i uppfyller våra placeringskriterier. I tillägg till det har vi även kontinuerliga möten med innehav för att följa upp hållbarhetsrelaterade risker.

Om hållbarhetsrelaterad information som lämnas innan avtal ingås

Försäkringen främjar miljörelaterade och sociala egenskaper genom att Folksams kapitalförvaltning påverkar och utesluter investeringar. Information om försäkringens miljörelaterade och sociala egenskaper finns i hållbarhetsbilagan innan avtal ingås som finns i slutet av denna förköpsinformation.

För försäkring med fondförvaltning

Folksam har inga egna fonder – i stället erbjuder vi ett urval av externa fonder som vi sätter bestämda hållbarhetskrav på. Samma hållbarhetskrav gäller för samtliga fonder i Folksams fondutbud. Du kan ta del av respektive fonds hållbarhetsarbete via vår hemsida. Folksams policy för hur hållbarhetsrisker är integrerade i fondselekteringsprocessen finns beskrivna i *Riktlinjer för fondutbud*.

Med hållbarhetsrisker menar vi miljörelaterade, sociala eller styrningsrelaterade händelser eller omständigheter som, om de skulle hända, skulle kunna påverka fondens värde negativt. Hållbarhetsrisker kan därmed påverka fondförsäkringens avkastning. Vilka hållbarhetsrisker som kan påverka försäkringens avkastning beror på vilka fonder du väljer att investera i. Alla fonder har någon form av hållbarhetsrisk. Hållbarhetsrisker handlar däremot inte om hur investeringar i sig negativt påverkar miljö och klimat, sociala faktorer eller bolagsstyrningsfrågor. För att avgöra hur väl fondbolagen hanterar de riskerna, och för att de inte ska strida mot Folksams hållbarhetskrav, ser vi till att utvärdera varje specifik fond.

När vi utvärderar en fonds hållbarhetsrisker tittar vi på tre delar: miljömässiga risker, sociala risker och bolagsstyrningsrisker. De tre delarna ligger till grund för vår samlade hållbarhetsbedömning av respektive fond. Bedömningen gör vi genom att samla in data som mäter de tre olika delarna, och jämför den med data från liknande fonder.

Den insamlade data vi har om varje fonds hållbarhetsrisker ligger till grund för våra dialoger med fondbolagen och fondförvaltarna. På så sätt får vi en inblick i hur fondförvaltaren själv bedömer hållbarhetsriskerna i sin investeringsprocess, och det är väldigt viktig information för oss. För det är så vi kan säkerställa att våra fondförvaltare noga håller koll på sina hållbarhetsrisker, och att deras investeringar är ansvarsfulla och bidrar till en trygg pension för våra kunder.

Fondbolag som Folksam väljer ut ska ta hänsyn till hållbarhet i investeringsprocessen för de aktuella fonderna. Fondbolaget ska ha anslutit sig till Principles for Responsible Investment ”PRI” alternativt ha en fastställd tidsplan för en sådan anslutning eller att fondbolaget kan uppvisa att det bedriver ett hållbarhetsarbete som kan anses uppfylla motsvarande krav som i PRI. Varje valbar fond ska ha hållbarhet integrerat i sin investeringsprocess och även redovisa sitt koldioxidavtryck.

Utvalda fonder ska i första hand arbeta med att påverka de bolag fonden investerar i till ett förbättrat beteende istället för att helt avstå från att investera i bolag som inte når upp till önskad nivå i sitt hållbarhetsarbete. Bolag där förvaltningen inte ser någon förändringsvilja eller bedömer att bolaget inte kommer att komma tillrätta med problemen under en acceptabel tidshorisont ska underkännas för investering. Fondbolagen redovisar till oss årligen hur de arbetar med påverkansarbete och vad det resulterat i.

Utvalda fonder ska inte investera i bolag som tillverkar kontroversiella vapen. Fonderna ska heller inte göra investeringar i tobak eller pornografi. Vi vill även att fonden agerar i det fall ett bolag kan anses ha kränkt internationella normer och att det finns en tydlig ambition att undvika kolberoende investeringar.

Om hållbarhetsrelaterad information som lämnas innan avtal ingås

Försäkringen främjar miljörelaterade och sociala egenskaper genom att fondbolagen påverkar och utesluter investeringar.

För att försäkringen ska kunna uppfylla dessa egenskaper krävs det att minst en av de fonder som investeras i främjar sådana egenskaper, eller har hållbar investering som mål. Dessutom måste det finnas minst en sådan fond i försäkringen under hela försäkringstiden. På vår hemsida finns aktuell fondlista.

För varje fond finns det hållbarhetsrelaterad information innan avtal ingås. Informationen är en del av den här försäkringens förköpsinformation. Där finns mer att läsa om hur fonden främjar miljörelaterade och/eller sociala egenskaper, eller om fonden har hållbar investering som mål/ innehåller en minimiandel hållbara investeringar, samt ytterligare information om dessa egenskaper. Informationen finns i respektive fonds hållbarhetsbilaga som antingen heter ”Miljörelaterade och/eller sociala egenskaper” eller ”Mål för hållbar investering”.

Hållbarhetsbilagorna tillhandahålls av respektive fondbolag och finns tillgängliga på folksam.se/hallbarhet-fond

Behandling av personuppgifter

Behandling av personuppgifter

Folksam värnar om din personliga integritet och vill att du ska känna dig trygg i hur vi hanterar dina uppgifter. När du ingår ett försäkringsavtal med Folksam behandlar vi dina personuppgifter huvudsakligen för att fullgöra våra åtaganden enligt försäkringsavtalet och för att följa de lagar och regler som gäller för vår verksamhet. Vi behandlar även dina uppgifter när vi har ett berättigat intresse att behandla dina personuppgifter till exempel för att tillhandahålla relevant information och marknadsföring till dig och för att utveckla våra produkter och tjänster. Hur vi behandlar dina personuppgifter beror på vilka produkter du har hos oss. På folksam.se/personuppgifter hittar du mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter. Där kan du bland annat läsa om vilka personuppgifter vi behandlar, för vilka ändamål vi behandlar personuppgifter, vilka parter vi delar personuppgifter med och hur du utövar dina rättigheter. Du kan även kontakta vår kundservice på 0771 - 950 950.

Tillsynsmyndighet

Folksams verksamhet står under tillsyn av Finansinspektionen.

Adress: Box 7821, 103 97 Stockholm

telefon: 08 – 408 980 00

e-post: finansinspektionen@fi.se

webb: fi.se

Folksams marknadsföring står under tillsyn av Konsumentverket.

Adress: Konsumentverket/KO, Box 48, 651 02 Karlstad

telefon: 0771-42 33 00

e-post: konsumentverket@konsumentverket.se

webb: konsumentverket.se

Om vi inte skulle komma överens

Vi vill att du ska vara nöjd

Det är viktigt att det finns en väl fungerande klagomålshandtering för att du som kund ska kunna få dina intressen tillgodosedda. En god hantering av klagomål ger Folksam en möjlighet att fånga upp problem samt att vidta förebyggande åtgärder.

Vänd dig först till oss på Folksam

Missförstånd eller oenigheter kan ofta klaras upp på ett enkelt sätt. Ta därför först kontakt med den som handlagt ditt ärende.

Vet du inte vem du ska kontakta kan du prata med vår växel. Berätta vilken typ av ärende det gäller så att du kan kopplas till rätt avdelning.

Kontakta oss telefon:

0771-950 950

webb: folksam.se

Uppgift om vem som är klagomålsansvarig framgår på folksam.se/klagomal.

Folksams kundombudsman

Om du inte är nöjd med Folksams slutliga beslut, har du möjlighet att be om omprövning av vår kundombudsman som är oberoende i förhållande till Folksams organisation. Kundombudsmannen prövar de flesta ärenden som gäller försäkring, skador och sparande.

Kundombudsmannen kan göra en opartisk bedömning av ditt ärende och sedan rekommendera Folksam att ändra sitt beslut. Prövningen är självklart kostnadsfri.

Kom ihåg att du måste begära omprövning inom ett år efter Folksams slutliga beslut, och innan preskriptionstiden enligt försäkringsavtalslagen löpt ut.

Om du omfattas av en gruppförsäkring kan det finnas möjlighet att få ärendet prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för mer information.

Kontakta Kundombudsmannen

telefon: 020-65 52 53

e-post: kundombudsmannen@folksam.se

webb: folksam.se/klagomal

Om du fortfarande inte är nöjd

Om vi har försökt lösa problemet tillsammans och du fortfarande inte är nöjd med resultatet, finns det ett antal andra möjligheter för dig att få ditt ärende prövat.

Personförsäkringsnämnden

Personförsäkringsnämnden prövar tvister mellan den försäkrade (enskild konsument) och försäkringsföretaget i ärenden som rör liv-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, i de fall där det krävs medicinska bedömningar.

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

ARN är en statlig myndighet som kostnadsfritt prövar de flesta tvister om privatpersoners försäkringar, dock inte tvister som rör ett lägre belopp än 2 000 kronor, medicinska bedömningar eller vållandefrågor vid trafikolyckor.

ARN prövar inte heller försäkringstvister rörande försäkring som grundar sig på kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter, om avtalet föreskriver ett särskilt tvistelösningsförfarande. Detta sker vanligtvis genom prövning i en partssammansatt nämnd.

Fler undantag finns och framgår av ARN:s hemsida. Anmälan till ARN måste göras senast inom ett år efter det att du har framfört ditt klagomål till Folksam.

Adress: Box 174, 101 23 Stockholm

telefon: 08-508 860 00

e-post: arn@arn.se

webb: arn.se

Allmän domstol

Du kan få din tvist med Folksam prövad av tingsrätten. Om du har rättsskyddsförsäkring kan den ersätta en del av rättegångskostnaderna.

Konsumenternas försäkringsbyrå

Försäkringsbyrån ger kostnadsfri information och råd i försäkringsfrågor, men prövar inte enskilda försäkringstvister.

Adress: Box 24215, 104 51 Stockholm,
telefon: 0200-22 58 00
webb: konsumenternas.se

Kommunal konsumentvägledning

Du kan också få information och råd via din hemkommuns konsumentvägledare.

Konsumentverket

webb: hallakonsument.se

Vänta inte för länge

Om du väntar för länge med att få din tvist prövad kan du förlora din rätt till ersättning (preskription). Vill du undvika preskription måste du väcka talan vid tingsrätten inom tio år från skadehändelsen/tidpunkten när det förhållande inträffade/inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd.

Om den tidpunkten inträffat före den 1 januari 2015 måste du i regel väcka talan inom tre år från det att du fick kännedom om att fordringen kunde göras gällande. Om ett försäkringsavtal berättigar till ersättning för olika ersättningsposter eller olika skador vid olika tidpunkter kan delar av kravet preskriberas enligt äldre bestämmelser och andra delar enligt nya bestämmelser.

Om du som privatperson anmält din skada eller ditt anspråk före preskriptionstidens utgång har du alltid sex månader på dig att väcka talan från det att du fått slutligt besked från Folksam eller Kundombudsmannen.

Försäkringskommitté

Om du omfattas av en gruppörsäkring kan det finnas möjlighet att få ditt ärende prövat av en försäkringskommitté. Vänd dig till Kundombudsmannen för information om detta förfarande.

Om intressekonflikter

En intressekonflikt uppkommer där olika parter har intressen som konkurrerar med varandra. Intressekonflikter kan t.ex. uppkomma mellan olika företag inom eller mellan någon av Folksams försäkringsgrupper, mellan ett Folksamföretag och dess anställda samt mellan ett Folksamföretag och dess avtalsparter. Intressekonflikter kan också uppkomma mellan Folksam och dess kunder, men också mellan två kunder till Folksam.

Folksam har ett internt regelverk avseende hantering av intressekonflikter som syftar till att säkerställa att intressekonflikter som riskerar att skada en kund förebyggs och hanteras.

Folksam vidtar lämpliga åtgärder för att så långt det är möjligt förhindra att intressekonflikter som skulle kunna skada kunders intressen uppkommer i verksamheten. Folksam arbetar även löpande med att identifiera områden där potentiella intressekonflikter kan uppkomma genom bland annat intressekonfliktanalyser. Om en intressekonflikt trots det skulle uppkomma och de åtgärder som vidtas för att hantera denna inte är tillräckliga utan riskerar att kunna påverka kundernas intressen negativt kommer Folksam att upplysa om intressekonflikten innan försäkringsavtal ingås.

Begreppsförklaringar

Arvsvinst

Arvsvinst innebär att försäkringen tillförs medel som hänför sig till överskott som uppstår med anledning av att personer i försäkringskollektivet avlider. Eventuell arvsvinst tillförs försäkring som saknar återbetalningsskydd

Fond

Samling av värdepapper (portfölj) som ägs av andelsägare.

Fondandel

En andel i en fond. Folksam Fondförsäkring är ägare till de fondandelar som kopplas till varje enskild försäkring och placerar inbetald premie i de fonder den försäkrade väljer.

Fondförsäkring

Pensionsförsäkring med fondförvaltning utan garanterat försäkringsbelopp. Utbetalningsbeloppet bestäms av försäkringens värde vid respektive utbetalningstillfälle.

Fondförvaltning

Försäkringskapitalet placeras i de fonder som den försäkrade väljer och som vid var tidpunkt anvisas av försäkringsgivaren.

Företagare

Företagare är

- i enskild firma ägaren samt i rörelsen verksam make och anställda närstående
- i handelsbolag och kommanditbolag samtliga ägare samt anställda närstående

Med make jämställs registrerad partner samt sambo.

Med närstående avses make, registrerad partner, sambo, förälder eller barn till företagare enligt ovan.

Sambo i detta sammanhang är den, som utan att vara gift, sammanbor i ett parförhållande med person som är folkbokförd på samma adress.

Förmånstagare

Förmånstagare är den eller de som utbetalning görs till enligt förmånstagarförordnandet.

Förmånstagarförordnande

Förmånstagarförordnandet fastställer vem som har rätt till utbetalning från försäkringen.

Begrepp i förmånstagarförordnandet

Make

Person som den försäkrade är gift med. Med make avses även registrerad partner. Förordnande till förmån för make gäller inte under tid då mål om äktenskapsskillnad pågår.

Sambo

Ogift person som ogift försäkrad har gemensamt hushåll med och bor tillsammans med i ett parförhållande enligt sambolagen. Förordnande till förmån för sambo upphör att gälla när samboförhållandet upplösts, om inte annat angivits i förordnandet.

Barn

Den försäkrades arvsberättigade barn. Barnbarn kan inte vara förmånstagare. Barn som inte är arvsberättigade måste namnges för att kunna vara förmånstagare.

Försäkrad

Försäkrad är den person på vars liv, ålder eller hälsa försäkringen gäller. För privat pensionsförsäkring i FolksamPlan är enskild näringsidkare/delägare i handelsbolag/delägare i kommanditbolag försäkrad.

Försäkringsbesked

Innehåller upplysningar om vem som är försäkringstagare, försäkrad och förmånstagare, samt information om försäkringstid och omfattningen av försäkringen.

Vid ändring av försäkring framställs nytt försäkringsbesked.

Försäkringsföretag

Företag som har tillstånd att driva försäkringsverksamhet enligt försäkringsrörelselagen.

Försäkringsgivare

Försäkringsföretag som fysisk person har tecknat försäkring med.

Försäkringsvillkor

Beskriver de ersättningsmoment som kan ingå i försäkringen. De ersättningsmoment som ingår redovisas i försäkringsbeskedet.

Försäkringstagare

Försäkringstagare vid privat pensionsförsäkring för näringsidkare är fysisk person som ingår avtal om försäkring med Folksam och som är ägare till försäkringen. Övergår äganderätten till annan, betraktas denne därefter som försäkringstagare. Vid försäkring där den försäkrade är enskild näringsidkare/delägare i handelsbolag/delägare i kommanditbolag är den försäkrade alltid försäkringstagare.

Försäkringstid

Den tid den försäkrade omfattas av försäkringen.

Förvaltningskostnad

Försäkringsföretagets kostnad för förvaltning och administration av försäkringen.

Inlösenvärde

Inlösenvärdet i en fond är antalet fondandelar multiplicerat med fondens pris per andel vid inlösentillfället.

Inträdesdag

Den dag från och med vilken den försäkrade, enligt försäkringstagarens anmälan till Folksam, ska omfattas av försäkringen.

Kollektiv konsolideringsgrad

Nyckeltal som beskriver kvoten mellan ett ömsesidigt försäkringsföretags tillgångar och garanterade utfästelser samt preliminärt fördelat överskott.

Premie

Belopp som betalas in till försäkring.

Premieavgift

Avgift som försäkringsföretag tar ut på inbetald premie.

Premiefrielseförsäkring

Tilläggsförsäkring som innebär att försäkringsgivaren helt eller delvis kan ta över betalningen av premier om den försäkrade blir arbetsoförmögen.

Privat pensionsförsäkring

Pensionsförsäkring för enskild näringsidkare/delägare i handelsbolag/delägare i kommanditbolag som ägs och betalas av en privatperson.

Traditionell försäkring

Pensionsförsäkring med traditionell förvaltning och ett garanterat försäkringsbelopp.

Traditionell förvaltning

Förvaltningsform som innebär att försäkringsföretaget bestämmer hur försäkringskapitalet ska placeras.

Hållbarhetsbilaga innan avtal ingås för

Kapitalförsäkring och
privat pensionsförsäkring med
traditionell förvaltning

Produktnamn: Kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring med traditionell försäkring
Identifikationskod för juridiska personer: 549300R930V9XXBC0H73

Miljörelaterade och sociala egenskaper

Hållbar investering:

en investering i ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål eller ett socialt mål, förutsatt att investeringen inte orsakar betydande skada för något annat miljömål eller socialt mål och att investeringsobjekten följer praxis för god styrning

EU-taxonomi är ett klassificeringssystem som läggs fram i förordning (EU) 2020/852, där det fastställs en förteckning över **miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter**.

Förordningen fastställer inte någon förteckning över socialt hållbara ekonomiska verksamheter. Hållbara investeringar med ett miljömål kan vara förenliga med kraven i taxonomi eller inte.

Har denna finansiella produkt ett mål för hållbar investering?

Ja

Nej

Den kommer att göra ett minimum av **hållbara investeringar med ett miljömål:**

___%

i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomi

i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomi

Den kommer att göra ett minimum av **hållbara investeringar med ett socialt mål:** ___%

Den **främjar miljörelaterade och sociala egenskaper** och kommer, även om den inte har en hållbar investering som sitt mål, att ha en minimiandel på 15 procent hållbara investeringar

i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomi

i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomi

med ett socialt mål

Den främjar miljörelaterade och sociala egenskaper, men **kommer inte att göra några hållbara investeringar**

Vilka miljörelaterade och sociala egenskaper främjas av denna finansiella produkt

Folksam Ömsesidig Liv (Folksam) ambition är att vara ledande inom ansvarsfulla investeringar. Folksam har sedan 2001 både uteslutande och påverkande placeringskriterier som styr vår kapitalförvaltning och vilka tillgångar produkten investerar i. Folksam utesluter investeringar i bland annat tobak, pornografi, kontroversiella vapen och andra branscher och bolag vars verksamheter strider mot brett förankrade värderingar hos våra kundgrupper. Folsams inställning är i första hand att inte välja bort investeringar, utan att försöka påverka så många som möjligt att bli bättre på att ta ansvar för klimat, miljö och mänskliga rättigheter

Folsams påverkandekriterier grundar sig bland annat på FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Folsams påverkansarbete bedrivs bland annat via bolagsstämmor, investerarsamarbeten och i direkt dialog med produktens innehav, och vi för dessa dialoger både i egen regi och tillsammans med andra investerare i de fall vi har gemensamma frågor som vi vill driva.

Miljörelaterade egenskaper

Folksams påverkande kriterier innebär bland annat att Folksam genom produktens placeringar aktivt påverkar innehaven att systematiskt arbeta med att reducera sin negativa påverkan på miljön .

Folksamgruppen är en av medgrundarna till UN Convened Net Zero Asset Owner Alliance (AOA), vilket innebär ett åtagande om att Folksamgruppens investeringar inom samtliga produkter ska visa nettonoll utsläpp av växthusgaser senast 2050 – det vill säga i linje med målen i Parisavtalet. Detta långsiktiga klimatmål omfattar produktens samtliga tillgångsslag: aktier, räntebärande instrument, direktägda fastigheter samt alternativa investeringar.

Folksamgruppen har även utvecklat särskilda delmål som bland annat rör koldioxidavtrycket för Folksamgruppens portfölj samt klimatarbetet hos de företag som är mest utsläppsintensiva. Fram till 2025 minskade koldioxidavtrycket för Folksamgruppens portfölj i linje med det övergripande målet till 2050 och målet att minst 50% av de 86 största utsläpparna antog ett vetenskapligt förankrat klimatmål (Science Based Target, SBT).

Under 2024 beslutade Folksamgruppen om nya delmål som gäller mellan 2025-2030 som fortsatt handlar om koldioxidavtrycket, och om bolagens klimatmål. I tillägg ingår en del i påverkansmålet om att företagen även ska säkerställa att klimatomställningen görs på ett sätt så det respekterar människors arbete och vardag, så kallad "just transition".

Produktens tillgångar omfattas av Folksamgruppens delmål.

Sociala egenskaper

När det gäller sociala frågor innefattar Folksams arbete som ägare och tillsammans med Folksams påverkande kriterier, bland annat att vi genom produktens investeringar aktivt ska påverka innehaven att systematiskt arbeta med grundläggande arbetsrättsliga frågor för de anställda, exempelvis rörande barnarbete, tvångsarbete, diskriminering, föreningsfrihet och kollektiva förhandlingar. Vi ska även aktivt påverka produktens innehav att bidra till ekonomisk tillväxt i de länder de är verksamma i, för att därmed lämna ett bidrag till mänskliga rättigheter i vid bemärkelse. Vi vill att produktens innehav tar ansvar för samtliga led i deras värdekedjor, och att de har regler och policys på plats för att säkerställa sunda arbetsvillkor både för anställda samt leverantörer och underleverantörer. Folksam ska också genom sina placeringar i produkten aktivt förebygga alla former av mutor och bestickning i sina affärsrelationer.

Sammantaget bidrar Folksams traditionella förvaltning av produktens investeringar till att främja både miljörelaterade och sociala egenskaper.

● **Vilka hållbarhetsindikatorer används för att mäta uppnåendet av var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?**

Folksam använder sig primärt av följande hållbarhetsindikatorer för att mäta hur tillgångarna i produkten uppfyller de miljörelaterade och sociala egenskaperna.

1. Utsläpp av växthusgaser
2. Investeringsobjektens växthusgasintensitet
3. Exponering mot företag verksamma inom fossila sektorn
4. Utvärdering av investeringsobjektens klimatmål
5. Överträdelser av principerna i FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag
6. Avsaknad av processer för att övervaka efterlevnaden av FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag
7. Ojusterad löneklyfta mellan könen och jämnare könsfördelning mellan styrelserna
8. Uteslutning av investeringar som ger exponering mot kontroversiella vapen
9. Uteslutning av investeringar i bolag som producerar eller distribuerar icke-medicinsk cannabis
10. Uteslutning av investeringar i bolag inom spelindustrin
11. Uteslutning av investeringar i bolag som producerar eller distribuerar tobak
12. Uteslutning av investeringar i bolag som producerar pornografi

● **Vilka är målen med de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra, och hur bidrar den hållbara investeringen till dessa mål?**

Folksamgruppens övergripande nettonollambition innebär att samtliga innehav, i alla tillgångsslag, ska nå nettonoll utsläpp till senast 2050, i linje med målen i Parisavtalet. Produktens hållbara investeringar har som mål att bidra positivt till klimatomställningen. Folksam har ett antal kriterier för hur vi ska bedöma att produktens investeringar bidrar till detta miljömål och därmed kan vara en hållbar investering. Här nedan följer en sammanfattning av de kriterier som Folksam har ställt upp för respektive tillgångsslag för att det ska vara en hållbar investering som bidrar till klimatomställningen.

Börsnoterade aktier

För att en aktie ska bidra till miljömålet krävs det att bolaget har antagit ett vetenskapligt förankrat klimatomställningsmål i linje med målen i Parisavtalet (validerat av Science Based Targets Initiative, SBTi, eller liknande). Folksam anser att ett SBTi-mål visar att bolaget är seriös i sin omställning genom att basera sina mål på den senaste tillgängliga forskningen, och också få målen validerade av tredje part.

Räntebärande instrument

- *Företagsobligationer:* Samma kriterier som börsnoterade aktier.
- *Gröna obligationer:* Folksam anser att Gröna obligationer som efterföljer Green Bond Principles (GBP) bidrar till miljömålet, eftersom emissionslikviden öronmärks till olika klimat- och miljörelaterade projekt.
- *Hållbara emittenter:* Folksam har tagit fram ett specifikt ramverk för så kallade hållbara emittenter. En hållbar emittent bedriver en verksamhet som uteslutande fokuserar på miljörelaterade och/eller sociala frågor, dessutom ska emissionslikviden från utgivna instrument uteslutande användas till olika typer av miljörelaterade och/eller sociala projekt. I dagsläget bedömer Folksam att Världsbanken och dess dotterorganisationer är hållbara emittenter och därmed bidrar till miljömålet.

Alternativa placeringar

- *Onoterade aktier:* Samma kriterier som börsnoterade aktier och företagsobligationer.
- *Fondinvesteringar:* Beräkning av andel hållbara investeringar inkluderar även den andel hållbara investeringar som fonder rapporterat, i den utsträckning att tillräckliga dataunderlag finns tillgängligt och är förenligt med Folksams kriterier för hållbara investeringar som bidrar till miljömålet.

Hållbarhetsindikatorer mäter uppnåendet av de miljörelaterade eller sociala egenskaperna som den finansiella produkten främjar.

Direktägda fastigheter

Folksam har gjort bedömningen att produktens miljöcertifierade, direktägda fastigheter bidrar till klimatomställning. Vi miljöcertifierar våra fastigheter enligt BREEAM In Use, LEED och Miljöbyggnad, tre erkända ramverk med högt ställda krav kring bland annat energieffektivisering, inomhusmiljö och material.

Folksams hållbara investeringar, enligt Folksams kriterier ovan, bidrar till följande miljömål enligt EU-taxonomin:

- Begränsning av klimatförändringar
- Anpassning till klimatförändringar

På vilket sätt orsakar inte de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra någon betydande skada för några miljörelaterade eller sociala mål för hållbar investering?

Hur har indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer beaktats?

För att anses vara en hållbar investering räcker det inte att investeringen har bidragit till ett miljömål eller ett socialt mål utan det krävs också att investeringen inte orsakar någon betydande skada på något annat miljömål eller socialt mål. Det är ett krav på skadebegränsning för investeringen. För att bedöma detta ska indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer beaktas.

Folksam har beaktat indikatorer för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för de hållbara investeringarna med ett särskilt fokus på följande: utsläpp av växthusgaser, växthusgasintensitet, fossila investeringar, överträdelser av internationella bolagsstandarder, ojusterad löneklyfta mellan könen, exponering mot kontroversiella vapen och ojämn könsfördelning i styrelser.

Våra uteslutande kriterier, där vi bland annat exkluderar verksamheter inom tobak, kommersiell spelverksamhet, pornografi och andra kontroversiella branscher, har också reducerat riskerna för att våra hållbara investeringar ska göra någon betydande skada på sociala mål.

Under rubriken *"Beaktas i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer"* finns mer om arbetet med att beakta huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Hur är de hållbara investeringarna anpassade till OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter? Beskrivning:

De två ramverken är integrerade i Folksams placeringskriterier och ägarpolicy. Folksam screenar produktens investeringar två gånger årligen och analyserar indikatorer för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för att säkerställa att produktens hållbara investeringar faktiskt är förenliga med dessa två ramverk.

I EU-taxonomin fastställs en princip om att inte orsaka betydande skada, enligt vilken taxonomiförenliga investeringar inte får orsaka betydande skada för EU-taxonominns mål, och åtföljs av särskilda EU-kriterier.

Principen om att inte orsaka betydande skada är endast tillämplig på de av den finansiella produktens underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av denna finansiella produkt har underliggande investeringar som inte beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Inga andra eventuella hållbara investeringar får heller orsaka betydande skada för några miljömål eller sociala mål.

Huvudsakliga negativa konsekvenser är investeringsbesluts mest negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör miljö, sociala frågor och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor.

Beaktas i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?

- Ja,
 Nej

Folksam beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för denna produkt. Arbetet är integrerat i Folsams investeringsbeslutsprocess där Folksam identifierar, prioriterar, bedömer och hanterar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Folksam screenar löpande produktens investeringar utifrån placeringskriterierna samt analyserar datan från mätningar av indikatorer för huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Resultatet av dessa analyser används för att kunna bedöma vilka bolag som inte längre uppfyller Folsams placeringskriterier. I de fall bolagen bryter mot våra uteslutande kriterier så säljs innehaven. I de fall bolagen identifieras bryta mot påverkande kriterierna så leder resultatet av analysen till att prioritera vilka bolag som ska omfattas av vårt påverkansarbete. Arbetet syftar till att produktens tillgångar ska ta större ansvar för klimat och miljö, sociala frågor och mänskliga rättigheter och antikorrupktion.

Bedömningen av investeringarnas huvudsakliga negativa konsekvenser utgör underlag för Folksam att bestämma vilka åtgärder som ska vidtas för att undvika eller minska de identifierade huvudsakliga negativa konsekvenserna för hållbarhetsfaktorer.

Folksam lämnar årligen upplysningar om hur Folksam under året har beaktat huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer för produktens investeringar. Informationen finns i hållbarhetsbilaga årlig information för denna produkt, som finns tillgänglig på [folksam.se/mina_sidor](https://www.folksam.se/mina_sidor) och på <https://www.folksam.se/>.

Vilken investeringsstrategi följer denna finansiella produkt?

Produktens investeringsstrategi följer av Folsams placeringspolicy och investeringsriktlinjer. Vårt mål är att erbjuda en konkurrenskraftig avkastning samtidigt som vi är en ledande aktör inom ansvarsfull kapitalförvaltning. För att lyckas med detta arbetar Folksam kontinuerligt, inom ramen för investeringsbeslutsprocessen, utifrån följande tre huvudprinciper:

- Ansvarsfull riskstyrning, vilket innebär att vi försöker hitta en bra balans mellan trygghet och möjlighet till avkastning.
- Ansvarsfulla investeringar, vilket innebär hur och var vi faktiskt investerar, och vad vi inte investerar i. Hållbarhet genomsyrar alla våra investeringsbeslut och vi gör även riktade investeringar i exempelvis gröna och sociala obligationer.
- Ansvarsfullt ägande, vilket innebär hur vi arbetar med hållbarhetsfrågor och ägarstyrning i de tillgångar vi äger

Nedan är investeringsstrategin närmare beskrivet utifrån tillgångsslag.

Börsnoterade aktier

Produktens svenska aktieportfölj består av ett urval av de största och mest handlade aktierna på Stockholmsbörsen. Produktens utländska aktieportfölj utgörs av stora och medelstora bolag världen över.

Investeringsstrategin styr investeringsbeslut på grundval av faktorer som investeringsmål och risktolerans.

Principen är att Folksam exkluderar alla bolag och sektorer som strider mot våra uteslutande kriterier. Därefter väljs de bolag in som har högst ESG-betyg relativt de övriga bolagen i samma sektor. ESG-betyget utvärderar hur väl investeringen har presterat inom områdena miljö, socialt ansvar och bolagsstyrning. Bolagens ESG-betyg inhämtas från en internationellt erkänd leverantör av hållbarhetsdata.

Räntebärande instrument

Räntebärande tillgångar utgör basen i produktens portfölj och består till stor del av svenska stats- och bostadsobligationer. Folksam har beslutat att endast investera i statspapper från ett fåtal länder samt ett antal överstatliga organisationer såsom Världsbanken. Investeringar i företagsobligationer godkänns även ur ett hållbarhetsperspektiv och omfattas av samma investeringsstrategi som börsnoterade aktier.

Alternativa investeringar

Folksam investerar i direkta och indirekta alternativa investeringar. För investeringar där Folksam endast blir indirekt ägare till innehav (exempelvis fondinvesteringar) sker ett rigoröst arbete innan investeringen för att säkerställa att förvaltaren har ett kontraktuellt åtagande att följa våra placeringskriterier.

Vid en direkt investering görs även en genomgående granskning av verksamheten i det potentiella bolaget.

Hållbarhetsarbetet i våra Alternativa investeringar följs upp och diskuteras årligen vid möten tillsammans med våra investeringsobjekt.

Fastigheter

Folksamgruppens fastighetsverksamhet präglas av ansvarsfulla investeringar och ansvarsfullt ägande. Med det menar vi att ett miljömedvetet och socialt hållbart förhållningssätt genomsyrar hela fastighetsorganisationen.

Vi sätter tydliga miljömål på lång och kort sikt inom tre utvalda fokusområden; energi och klimat, miljöcertifieringar och gröna hyresavtal. Alla fastigheter omfattas, precis som alla tillgångsslag, av Folksams etiska investeringskriterier.

- ***Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?***

Hållbarhet är en helt integrerad del av vår investeringsbeslutsprocess. Arbetet styrs utifrån våra placeringskriterier, våra principer för aktieägarengagemang samt ägarpolicy. De bindande delarna i strategin som används för att välja investeringar som uppnår de miljörelaterade och sociala egenskaperna utgörs av våra uteslutande och påverkande placeringskriterier. Mer information om Folksams placeringskriterier finns under rubriken " *Vilka miljörelaterade och sociala egenskaper främjas av denna finansiella produkt*".

- ***Vad är policyn för att bedöma praxis för god styrning i investeringsobjekten?***

Folksams policy för att bedöma praxis för god styrning i bolagen som produkten investerar i baserar sig på ägarpolicy som grundar sig på FN:s Global Compact samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag. Här ingår exempelvis frågor som rör styrelsens sammansättning och arvoden till styrelse och ledande befattningshavare.

Mot bakgrund av ovan analyserar vi våra innehav i form av aktier, företagsobligationer och alternativa investeringar (t.ex onoterade aktier) för att säkerställa att de följer praxis för god styrning. Vi mäter även överträdelse av dessa två ramverk respektive avsaknad av efterlevnadsmekanismer. Vidare bedriver vi ett aktivt påverkansarbete i dessa innehav för att på så vis säkra en god bolagsstyrning.

Folksams ägarpolicy säger bland annat att vår ägarstyrning i svenska bolag i huvudsak ska baseras på vad som föreskrivs i Svensk Kod för Bolagsstyrning (Koden). Syftet med Koden är att stärka förtroendet för de svenska börsbolagen genom att främja en positiv utveckling av bolagsstyrningen i dessa bolag. Koden kompletterar lagstiftning och andra regler genom att ange en norm för god bolagsstyrning på en högre ambitionsnivå. För utländska bolag ska Folksam utgå från de tankar och resonemang som ligger bakom Koden, om det inte finns skäl att göra nationella avvikelser i linje med god sed inom bolagsstyrning.

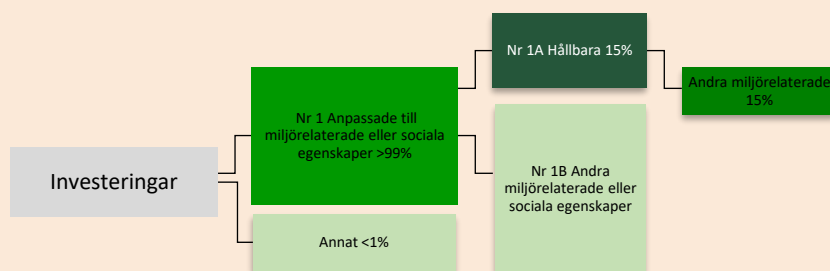
Sammantaget bidrar vår ägarpolicy, påverkande kriterier samt övergripande påverkansarbete inom detta område till att säkra att de ovan angivna innehaven i produkten följer praxis för god bolagsstyrning.

Praxis för god styrning omfattar sunda förvaltningsstrukturer, förhållandet mellan anställda, personalersättning och efterlevnad av skatteregler.

Vilken tillgångsallokering är planerad för den finansiella produkten?

Tillgångsallokeringsring beskriver andelen investeringar i specifika tillgångar.

Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper omfattar den finansiella produktens investeringar som används för att uppnå de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av den finansiella produkten.

Nr 2 Annat omfattar den finansiella produktens återstående investeringar som varken är anpassade till de miljörelaterade eller sociala egenskaperna eller anses som hållbara investeringar.

Kategorin **Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar:

-Underkategorin **Nr 1A Hållbara** omfattar utlovade miniminivån hållbara investeringar med miljömål eller sociala mål.

-Underkategorin **Nr 1B Andra miljörelaterade eller sociala egenskaper** omfattar investeringar anpassade till de miljörelaterade eller sociala egenskaper som inte anses vara hållbara investeringar

Produkten investerar i aktier, räntebärande instrument, direktägda fastigheter samt alternativa investeringar. Produkten har en minimiandel på >99% av investeringar som används för att uppfylla de miljörelaterade och sociala egenskaperna som främjas av produkten

För att uppfylla EU-taxonomin omfattar kriterierna för **fossilgas** begränsningar av utsläpp och övergång till förnybar energi eller koldioxidsnåla bränslen senast i slutet av 2035. När det gäller **kärnenergi** inkluderar kriterierna omfattande säkerhets- och avfallshanteringsregler.

Möjliggörande verksamheter gör det direkt möjligt för andra verksamheter att bidra väsentligt till ett miljömål.

Omställningsverksamheter är verksamheter som det ännu inte finns koldioxidsnåla alternativ tillgängliga för och som bland annat har växthusgasutsläpp på nivåer som motsvarar bästa prestanda.

Taxonomiförenliga verksamheter uttrycks som en andel av följande:

- **omsättning**, vilket återspeglar andelen av intäkterna från investeringsobjektens gröna verksamheter
- **kapitalutgifter**, som visar de gröna investeringar som gjorts av investeringsobjekten, t.ex. för en omställning till en grön ekonomi
- **driftsutgifter**, som återspeglar investeringsobjektens gröna operativa verksamheter.

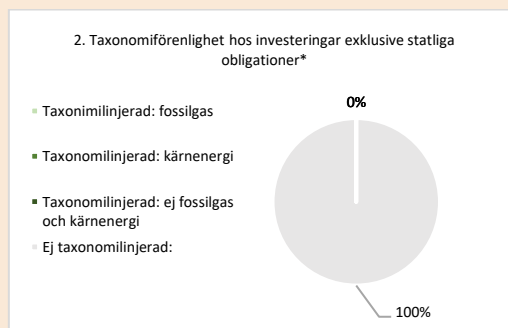
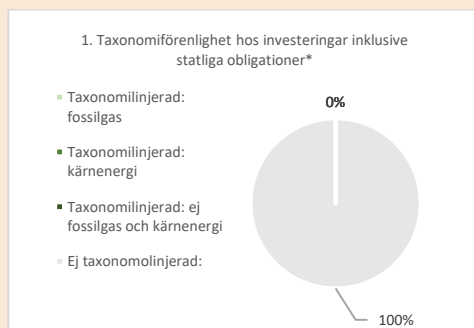
Till vilken lägsta nivå är de hållbara investeringarna med ett miljömål förenliga med kraven i EU-taxonomin?

Produkten åtar sig för närvarande inte att göra några investeringar som är taxonomiförenliga. Produkten har därför ingen minimiandel hållbara investeringar i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin.

● **Investerar den finansiella produkten i fossilgas och/eller kärnenergirelaterad verksamhet som uppfyller EU-taxonomin?¹**

- Ja:
- I fossilgas I kärnenergi
- Nej

De två diagrammen nedan visar i grönt minimiprocentandelen investeringar som är förenliga med EU-taxonomin. Eftersom det inte finns någon lämplig metodik för att avgöra hur taxonomianpassade statliga obligationer är*, visar den första grafen taxonomianpassningen med avseende på alla den finansiella produktens investeringar, inklusive statliga obligationer, medan den andra grafen visar taxonomianpassningen endast med avseende på de investeringar för den finansiella produkten som inte är statliga obligationer.

* I dessa grafer avses med "statliga obligationer" samtliga exponeringar i statspapper

● **Vilken är minimiandelen investeringar i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter?**

Produkten åtar sig för närvarande inte heller att göra några taxonomiförenliga investeringar i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter.

Fossilgas och/eller kärnenergirelaterad verksamhet kommer endast att uppfylla EU-taxonomin om den bidrar till att begränsa klimatförändringarna, "begränsning av klimatförändringarna", och inte orsaka betydande skada för något av målen i EU-taxonomin – se förklarande anmärkning i vänstra marginalen. De fullständiga kriterierna för ekonomisk verksamhet för fossilgas och kärnenergi som uppfyller EU-taxonomin fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214.

är hållbara investeringar med ett miljömål som **inte beaktar kriterierna** för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter enligt EU-taxonomin.

Vilken är minimiandelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte är förenliga med EU-taxonomin?

Produkten har en minimiandel hållbara investeringar med miljömål på 15%, som inte är förenliga med EU-taxonomin.

Produkten investerar för närvarande inte i några hållbara investeringar som är förenliga med EU-taxonomin och har därför inte någon minimiandel av sådana investeringar. Skälet till att produkten för närvarande inte investerar i hållbara investeringar som är taxonomiförenliga är följande:

Som en av medgrundarna till UN Convened Net Zero Asset Owner Alliance (AOA) är vårt långsiktiga klimatmål för produkten att investeringarna i vår traditionella förvaltning, som försäkringen ingår i, ska visa nettonoll utsläpp av växthusgaser senast 2050 – det vill säga i linje med målen i Parisavtalet. Detta innefattar samtliga tillgångsslag som produkten investerar i, det vill säga aktier, räntebärande instrument, direktägda fastigheter samt alternativa investeringar.

Syftet med alliansen är att åstadkomma en verklig, positiv förändring bland företagen i världsekonomin. Därför ligger Folksamns fokus på att försöka påverka befintliga investeringar att ta ett större ansvar i klimatomställningen, snarare än att sälja storutsläppare för att snabbare nå slutmålet för våra investeringar. Klimatomställningen och skiftet mot en nettonollekonomi är ingenting som görs över en natt. Folksam förvaltar en bred placeringsportfölj, vilket ger oss exponering mot tillgångar som ännu inte är taxonomiförenliga. Därför är vår inställning att just påverkansarbete är så viktigt. Vår ambition om att åstadkomma positiv förändring i realekonomin gör att investeringarnas taxonomiförenlighet just nu är förhållandevis låg. De speglar hur verkligheten ser ut just nu. Rimligen kommer nivån successivt att öka i takt med att vi fortsätter vårt arbete mot nettonollutsläpp till 2050.

Vilka investeringar är inkluderade i "Nr 2 Annat", vad är deras syfte och finns det några miljörelaterade eller sociala minimiskyddsåtgärder?

Inom kategorin "annat" ryms handel i olika derivatinstrument. Denna typ av handel bedriver Folksam på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt, för att hantera investeringarnas kortsiktiga riskexponering. Handeln utgör en begränsad del och ger Folksam ingen direkt exponering mot de underliggande tillgångarna i instrumenten. Detta i kombination med att instrumenten handlas under begränsade tidsperioder har gjort att Folksam inte särskilt beaktar några miljörelaterade eller sociala minimiskyddsåtgärder för denna typ av handel.

Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?

Mer produktspecifik information finns på webbplatsen:

<https://www.folksam.se/om-oss/vart-hallbarhetsarbete/ansvarsfull-kapitalforvaltning/hallbarhetsrelaterade-upplysningar-for-traditionell-forsakring/index.html>